

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Władysław Kosiniak-Kamysz

DUS.071.11.2015.WB

Warszawa, dnia 24 marca 2015 r.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCELARIA	
wpl. dnia	25. 03. 2015
L.dz.	L.zał. ....

Pan
Andrzej Rzepliński
Prezes
Trybunału Konstytucyjnego

Szanowny Panie Prezisie

W związku wystąpieniem Pana Prezesa z dnia 16 lutego br (Sygn. akt SK 5/15) w sprawie skargi konstytucyjnej pana D. W , dotyczącej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – przedstawiam stanowisko Ministra Pracy i Polityki Społecznej w kwestiach będących przedmiotem niniejszej skargi konstytucyjnej.

Zgodnie z § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. z 1998 r. Nr 161, poz.1106 z późn.zm.) - w przypadku, gdy ubezpieczony składając oświadczenie (zawiadomienie), o którym mowa w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz.121) - poda informacje niezgodne ze stanem faktycznym, tak że powstanie zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, jest on zobowiązany do spłacenia całości tego zadłużenia.

Powołany przepis § 10 rozporządzenia - wskazuje wprost obowiązek spłaty całości zadłużenia powstałego w związku ze złożeniem nieprawidłowego oświadczenia przez ubezpieczonego.

Przepis ten konkretyzuje zapisy zawarte w art. 19 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że jeżeli do opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest zobowiązany więcej niż jeden płatnik składek, ubezpieczony jest zobowiązany zawiadomić wszystkich płatników składek o przekroczeniu kwoty rocznej podstawy wymiaru składek. Za skutki błędnego zawiadomienia powodującego nieopłacenie należnych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe odpowiada ubezpieczony.

Treść § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - jest zatem bezpośrednio powiązana i koresponduje odpowiednio z treścią art. 19 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, który wskazuje odpowiedzialność ubezpieczonego za skutki błędnego oświadczenia złożonego płatnikowi składek, dając podstawę do przyjęcia, iż ubezpieczony ma obowiązek opłacenia całej kwoty brakujących składek (tj. zarówno w części podlegającej finansowaniu z własnych środków, jak i ze środków płatnika składek) wraz z odsetkami za zwłokę.

Płatnik składek nie może bowiem ponosić odpowiedzialności finansowej za zaniechanie opłacania składek nie wynikające z jego winy – tj. wynikające z winy czy też błędu ubezpieczonego. Płatnik nie ma bowiem możliwości samodzielnego weryfikowania wysokości przychodów i opłacanych składek z posiadanych przez ubezpieczonego dodatkowych tytułów prawnych - innych niż ten, który wiąże go z danym ubezpieczonym.

W praktyce stroną w postępowaniach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych związanych z wykazaniem nieprawidłowych danych w dokumentach rozliczeniowych oraz z zaniżeniem wpłat z tytułu należnych składek jest jednak płatnik składek. Dotyczy to także przypadków, w których nastąpiło zaniżenie opłaconych składek, w związku z nieprawidłowym oświadczeniem ubezpieczonego, gdyż to właśnie płatnicy mają ustawowy obowiązek korygowania nieprawidłowo sporządzonych dokumentów rozliczeniowych, co wynika z art. 41 ust. 6 i art. 47 ust.3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Jeżeli płatnicy składek, po złożeniu korekty dokumentów rozliczeniowych, opłacają także powstałą z tego tytułu różnicę składek wraz z odsetkami za zwłokę, Zakład nie kwestionuje takiego trybu.

Dalsze postępowanie pomiędzy płatnikiem a ubezpieczonym nie leży natomiast w gestii Zakładu. Wzajemne rozliczenia finansowe płatników i ubezpieczonych (pracodawców i zatrudnionych) nie są bowiem przedmiotem regulacji ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zdają się być one raczej materia z zakresu prawa cywilnego.

Jeżeli jednak płatnik nie ureguluje zadłużenia, tylko przekaże do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nieprawidłowe oświadczenie ubezpieczonego, na podstawie którego zaprzestał opłacania składek, Zakład wszczyna wówczas postępowanie w stosunku do ubezpieczonego, a po jego zakończeniu, w przypadku sporu, wydaje decyzję zobowiązującą ubezpieczonego do spłaty całości powstałego z tego tytułu zadłużenia.

W razie braku dobrowolnej spłaty, zadłużenie kierowane jest na drogę postępowania egzekucyjnego, skutkując zwiększeniem zobowiązań o koszty upomnienia i koszty egzekucyjne.

Należy jednak nadmienić, iż w praktyce występuje niewiele przypadków, w których Zakład jest zobowiązany do podjęcia postępowania bezpośrednio w stosunku do ubezpieczonego. Nie jest to zatem zasadą w postępowaniu ZUS w tego typu sprawach.

Jak wskazano wcześniej - brzmienie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazuje odpowiedzialność ubezpieczonego za skutki błędnego oświadczenia złożonego płatnikowi składek i daje podstawę do przyjęcia, iż ubezpieczony ma obowiązek opłacenia całej kwoty brakujących składek zarówno w części podlegającej finansowaniu z własnych środków, jak i ze środków płatnika składek wraz z odsetkami za zwłokę.

Treść § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - stanowi zatem jedynie konkretyzację, doprecyzowanie zasad wynikających z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i wobec tego nie wydaje się być sprzeczną z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, na podstawie których przedmiotowe rozporządzenie zostało wydane.

2
Zobowiązanie
MINISTER
Władysław Kosiński
Minister Pracy i Polityki Socjalnej